Vandaag gaat het over het nieuwe zorgplan met betrekking tot de tippelzone. Iedereen die hierbij betrokken is, gemeente, politie, GGD, Iriszorg, De Cirkel, ik wil u allen bedanken dat u zorgt voor een tippelbaan die functioneert waarvoor deze opgericht is: buurtoverlast wordt beperkt, criminaliteit wordt bestreden, medische zorg en hulpverlening wordt ter plekke aangeboden. De tippelbaan is een belangrijke en veilige werkplek voor sekswerkers.

Ondanks allerlei maatregelen om prostitutie te laten verminderen, zoals een tippelvergunningsysteem en een uitsterfbeleid, heeft dit niet geleid tot vermindering van straatwerkers. In het onlangs gehouden onderzoek naar straatprostitutie in Nijmegen (Bureau Beke, 2018) staat te lezen dat er zelfs een gestage toename van straatwerkers lijkt te zijn!

De aanname dat sekswerk verdwijnt als sekswerk verboden wordt, is een onjuiste. Sekswerk is namelijk niet de oorzaak van problemen zoals vaak gedacht wordt, maar is juist in veel gevallen een oplossing voor problemen zoals bijvoorbeeld verslaving, schulden, uitsluiting op de arbeidsmarkt of de zorgen voor een zieke moeder. Als de baan gesloten wordt, zijn deze sekswerkers niet minder verslaafd, zijn niet hun schulden opgelost, komen ze nog steeds heel moeilijk aan een reguliere baan en zijn ze nog steeds mantelzorger. Ze zullen blijven werken, op straat of vanuit huis in de onvergunde sector uit het zicht van politie en hulpverlening. Dit maakt hun leven er niet makkelijk op, alleen maar moeilijker.

Ik heb op deze baan hier in Nijmegen een aantal vrouwen geïnterviewd voor het landelijk onderzoek naar stigma en geweld (Soa Aids Nederland/PROUD, 2018).
Een hardnekkig misverstand is dat er alleen verslaafde vrouwen op een tippelbaan werken. Dit beeld klopt niet. Er werken bijvoorbeeld ook transvrouwen of huisvrouwen die even snel een klantje pakken voor wat extra boodschappengeld.

Ik heb hartverscheurende verhalen gehoord van de straatwerkers zonder tippelvergunning. Straatwerkers zonder tippelvergunning mogen niet op de tippelbaan of in de huiskamer komen en ook geen klanten bedienen op de beveiligde zone. Maar buiten deze baan mogen zij ook niet werken, dan krijgen zij een hoge boete. Het gevolg is dat zij met hun klanten naar het bos gaan, de haven, leegstaande panden, ver weg uit het zicht van de politie... Als ze de tippelbaan op rijden, wéten klanten dat er beveiliging zit en dat ze kwaadaardige dingen niet ongestraft kunnen doen!

Sekswerkers ontmoeten veel mannen en de meeste klanten zijn leuke en aardige kerels maar het is een wetmatigheid dat er af en toe een rotzak tussen zit. Geef die rotzak niet die kans. Rotzakken zoeken alleen slachtoffers op als ze weten (of sterk in geloven) dat ze ermee weg kunnen komen.
Mijn is vrees dat meer sekswerkers meer geweld gaan meemaken als de tippelbaan gesloten wordt!

Ik deel uw bezorgdheid. Ik weet dat er straatwerkers zijn die géén sekswerk zouden doen als ze bijvoorbeeld niet verslaafd zouden zijn. Ik vind dit ook heel verdrietig. Straatwerkers met een verslaving moeten zeker geholpen worden.
Maar het met middel is niet de oplossing. Met het sluiten van de tippelbaan zijn deze sekswerkers nog steeds verslaafd.

Een verslaving doorbreken is zo onvoorstelbaar moeilijk, zelfs als iemand zélf wil en erachter staat. Laat staan als iemand met zachte of harde dwang gedwongen wordt om af te kicken. Juist de eigen motivatie en het nemen van eigen verantwoordelijkheid spelen een belangrijke rol bij het slagen van een behandeling. Er bestaat een kans dat gedwongen behandeling zelfs averechts werkt, omdat iemand met een verslaving in dat geval de verantwoordelijkheid makkelijk neer kan leggen bij de hulpverleners.

Buiten dat: dit hulpaanbod is er al! In de huiskamer van de tippelbaan zijn er hulpverleners, maatschappelijk werkers en artsen aanwezig. Wat is er met dit nieuwe zorgplan nu anders?
Dat mensen met een verslaving jaren verslaafd zijn, of misschien zelfs wel hun hele leven, valt een verslavingsarts niet te verwijten. Een oncoloog wordt het immers ook niet aangerekend als zijn patiënt aan kanker overlijdt.

Daarnaast heeft de baan ook een belangrijke sociale functie.
Door het stigma dat op sekswerk heerst, leven veel sekswerkers met een geheim en daardoor kunnen zij zich eenzaam voelen. Een sekswerker met een verslaving, heeft zelfs een dubbel stigma. Zij hebben niet alleen te maken met arbeidsdiscriminatie in de reguliere sector maar ook in de seksindustrie, net de transgender-sekswerkers en migranten-sekswerkers die ook op en buiten deze baan werken.
De andere kant is dat, ondanks de verschillende achtergronden, de saamhorigheid onder straatwerkers erg groot is, zoals ook bleek tijdens de bijeenkomsten die wij met het Sekswerk Collectief vorig jaar georganiseerd hadden. Met collega's delen sekswerkers lief en leed.

Stigma op sekswerkers, maakt dat geweld jegens sekswerkers (en sletten en snollen en alle andere mensen die zich niet houden aan de opgelegde heteroseksuele moraal) acceptabel wordt gevonden. Veilige werkplekken sluiten en sekswerkers illegaal maken, dragen bij aan dit stigma.

Niet overal worden tippelbanen gesloten. De gemeente Arnhem heeft vorig jaar besloten voor het openhouden van de tippelbaan en het versoepelen van het vergunningsysteem. De gemeente Arnhem heeft gekozen voor de veiligheid van sekswerkers, ze heeft gekozen met haar hart.

Nijmegen doet er van alles aan om een prettig woon- en werkklimaat te creëren om mensen van buiten aan te trekken. Maar als het om sekswerkers gaat, dan doet de gemeente er van alles aan om mensen te weren. Ik zou er juist trots op zijn als sekswerkers uit andere steden in Nijmegen zouden komen wonen en werken omdat deze gemeente een actief beleid voert om inclusief te zijn, een lieve stad waar iederéén zich welkom zich voelt en veilig is!

Een burgervader hoort zorg te dragen voor en veiligheid te bieden aan ál zijn inwoners. Sekswerk is een legaal beroep. Jaag werkende vrouwen, mannen en transpersonen niet het illegale circuit in met alle geweldrisico's van dien.

En als u écht hulp wil bieden, het risico op geweld wil verminderen en de levenskwaliteit wil verbeteren van deze mensen, zorg dat álle sekswerkers ongeacht gender, seksuele oriëntatie, levensstijl, verblijfsstatus of werkvorm, in alle veiligheid hun werk kunnen doen.

Jaag ons niet het bos in!

Mischa Tydeman
www.wildthing.sex